

*Prin rugăciune și credință spre cinstea altarelor; să ne
rugăm pentru beatificarea episcopilor greco-catolici,
morți în faimă de martiri sub regimul comunist*

NAȘTEREA MAICII DOMNULUI

CALEA DESĂVÂRȘIRII

Revistă de spiritualitate și de cultură creștină a Societății

„EPISCOP DR. IOAN SUCIU”

Anul XXI Nr. 9 (242) septembrie 2014

Anul Jubiliar al Sfintei Tereza de Avila

15 octombrie 2014 - 15 octombrie 2015

Tereza de Avila (1515-1582), întemeietoarea *Ordinului Carmelitan* (al carmelitelor desculțe), numită și Tereza de Isus, dar și Tereza cea Mare, a fost beatificată în urmă cu 400 de ani, la 24 aprilie 1614, și proclamată Doctor al Bisericii (Doctor Ecclesiae), în 1970, de către Papa Paul al V-lea - este prima femeie care a primit acest înalt titlu acordat celor mai de seamă teologi creștini.

Cea mai mare mistică din Biserica Catolică, Tereza de Avila, s-a născut la Avila (Spania) într-o familie bogată. La 20 de ani a intrat într-o mănăstire carmelitană, unde a trăit timp alți 20 de ani o viață spirituală mediocră, de comoditate și de ariditate spirituală. Într-o zi, icoana cu „*Ecce Homo*”, aflată în capelă, s-a însuflețit și a început să sângereze în prezența ei. Tereza a îngenunchat în fața lui Cristos și L-a rugat să-i dea puterea de a nu-L mai ofensa. Întărită de harul divin, a început o viață nouă, cu multe suferințe, dar și bucurii suprafirești; atunci au început și experiențele mistice, harul uniunii permanente cu Cristos. Nemulțumită de comoditatea și delăsarea spirituală din mănăstire, întemeiază în 1562 prima mănăstire a „*Ordinului Carmelitelor Desculțe*” (același Ordin, dar reformat de Tereza), în care sunt respectate regulile severe din perioada începutului „*Ordinului Carmelitan*”. A avut încredere nețărmurită în Dumnezeu și o extraordinară putere de muncă și capacitate organizatorică. În selectarea candidatelor pentru mănăstirile reformate de ea, punea accentul pe judecata bună și pe inteligență, chiar obișnuia să spună: „*Dumnezeu să ne ferească de călugărițele proaste!* Avea convingerea că o persoană inteligentă e lipsită de orgoliu și își poate corecta greșelile. În tot ce a întreprins, a fost susținută de preoți cu mare sfințenie, franciscani, iezuiți și dominicani. În îndrumarea spirituală, un sprijin deosebit l-a primit din partea Sf. Ioan al Crucii (1542-1591).

Doctrina Sf. Tereza de Avila se bazează pe încrederea în puterea rugăciunii, pe aspirația neîncetată spre progres spiritual, realizat pe un drum al perfecțiunii, act de voință și har, care îl duce pe om până la atingerea sfințeniei, doctrină tratată în cărțile Sfintei: „*Cartea vieții*”, „*Drumul perfecțiunii*”, „*Castelul interior*”, „*Întemeierile*”. Poetă înzestrată, Tereza de Avila a scris și poezii mistice.

Au practicat această cale a desăvârșirii sfinți și sfinte foarte dragi nouă: Ioan al Crucii, Tereza de Lisieux, Tereza Benedicta a Crucii (Edith Stein) și Tereza de Calcutta.

Sf. Tereza de Avila a iubit Biserica și a crezut cu toată puterea în credința Bisericii Catolice, mărturisind: „*Aceasta este credința în care trăiesc și în care făgăduiesc să trăiesc și să mor*”.

CALEA DESĂVÂRȘIRII

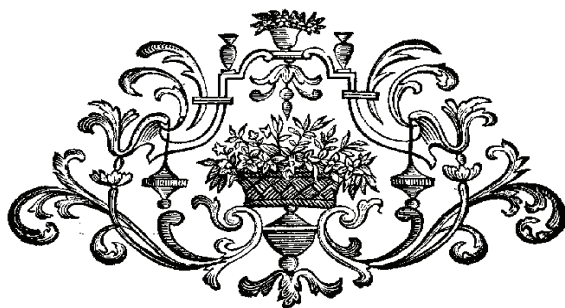
Despre rugăciune

Cu cât suntem mai prinși de lucru, cu atât avem mai mare nevoie de rugăciune. Cei ce călătoresc pe mare au nevoie să se oprească din când în când pentru a se răcori. Coplesitoarele obligații care ne stau adesea în față, pot fi împlinite dacă Dumnezeu ne vine în ajutor. Și vom reuși să învingem orice greutate și obstacole cu ajutorul rugăciunii. Se poate întâmpla ca, datorită rugăciunii, la momentul potrivit, să primim de la Dumnezeu mai mult har și mai multă tărie în îndeplinirea datoriilor.

Părintele spiritual

din Alfonso Rodriquez, SJ

“Calea Desăvârșirii Creștine”, vol. I,
Oradea 1933

SUMAR

Editorial.....	2	Pagini bilingve.....	10
Să te cunosc pe tine, Doamne, și să mă cunosc pe mine.....	4	Înțelepciune veșnică.....	13
“Corectitudinea morală: căutăm cu disperare valori”.....	5	Fecioara Maria mijlocitoarea și ajutorul nostru.....	15
		Papii secolului al XX-lea.....	16

Să te cunosc pe tine, Doamne, și să mă cunosc pe mine

Tu porți icoana lui Dumnezeu, tu ești iubit de Dumnezeu care te-a creat. Cine sunt eu, Doamne? Tu să-mi surâzi mie? Tu să mă faci pe mine să intru în familia Ta?

Cine sunt eu, Doamne, că Tu ai luat înfățișare de om, ai invidiat icoana mea, ai invidiat ființa mea și te-ai făcut asemenea mie? Ce adâncuri de paradis găsești în mine? De când diavolul își pune această întrebare? El caută să nu ne răspundă. Să răspundem noi: Dumnezeu iubește pe om, ce fericire! Ce frumusețe!

Descoperă în tine aceste frumuseți tipărite pe eternul din tine. Descoperă veșnicia din tine și, în ultimul efort pentru a-l salva, să-l înfrumusețezi și să-l ridici tot mai sus. Încântă-te de ce se încântă Dumnezeu în tine, îngrozește-te de ce se îngrozește Dumnezeu în tine. Cunoaște-ți deficiența păcatului tău, cunoaște plinătatea, icoana lui Dumnezeu în sufletul tău, cunoaște plinătatea, cunoaște ceea ce Dumnezeu iubește în tine, cunoaște capacitățile tale imense care te ridică până la Dumnezeu, cunoaște în tine virtuțile, icoana lui Dumnezeu aici pe pământ; cunoaște în tine acea cârmuire specială a lui Dumnezeu asupra sufletului tău în Sfintele Taine.

Îmi permit să vă spun această istorioară: „un înger, membru în

ministerul propagandei infernului, scrie o scrisoare unui înger de pe pământ, prizonier - umit Iacob, care avea sarcina să piardă pe pământ oameni și căruia îi dă lecții cum să piardă un suflet.

*Cartea aceasta este intitulată **Arta de a osândi un suflet**, și îngerul negru îi spune celui de pe pământ: **tu o vei plăti când ai să te întorci la casa tatălui nostru prea negru, vei plăti, nenorocitul, ce-ai făcut?***

*Ce făcuse? A permis ca tânărul, pe care vrea să-l piardă, să întâlnească o tânără creștină; **n-ai observant că acea creștină era învelită în ceață și tu nu știai că ceața aceea era harul lui Dumnezeu?***

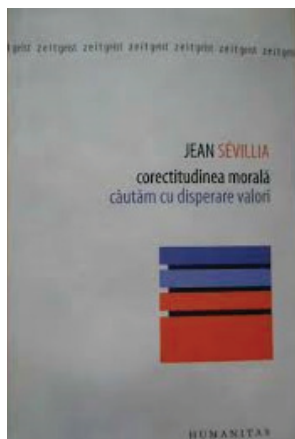
- Nu mă puteam apropia de ea...

- Ai lăsat acel suflet să atingă vraja, elanul inimii acelei fete, n-ai știut tu că pe pământ nu există cale mai blestemată decât să duci aproape un suflet de om lângă un suflet de femeie curată, pentru că l-ai pierdut pentru totdeauna? Tu l-ai pierdut, diavole!”

Găsește în sufletul tău acea frumusețe din care Dumnezeu atrage sufletul. Cunoaște înlăuntrul tău, nu defectul dominant, ci calitatea dominantă, găsește în sufletul tău acea însușire care este plăcută lui Dumnezeu.

Ep. Ioan SUCIU

“Corectitudinea morală: căutăm cu disperare valori”

A doua carte a istoricului și jurnalistului Jean Sevillea, pe care o prezentăm în paginile revistei noastre, este **„Corectitudinea morală: căutăm cu disperare valori”**. În Franța lucrarea a apărut în 2007, la noi, în 2009, în Editura Humanitas, cu un cuvânt înainte al autorului: **„O revoluție în surdină”**. În aceste pagini care prefătează lucrarea, Jean Sevillea își explică obiectivul urmărit: o analiză a crizei care se manifestă, după 1970, în școală, familie și suburbii, în Franța, dar simptomele acestei crize încep să se simtă în toată Europa. Conținutul cărții se bazează pe cercetarea personală a transformărilor sociale din Franța ultimilor decenii și pe informațiile parvenite din presă și sondaje de opinie. Privind schimbările intervenite în societate și cauzele lor,

autorul ne îndeamnă să fim atenți ca să distingem *„inevitabilul”* de *„ideologia momentului”*. După Jean Sevillea, momentul declanșator al crizei este data rupturii educației de morală susținută, până prin 1960, de BISERICĂ, ȘCOALĂ și FAMILIE.

Transformarea societății franceze în urma acestei rupturi este de proporția transformării de după Revoluția din 1789. Autorul reține câteva cauze care au dus la schimbarea morală: economia prosperă de după cel de al Doilea Război Mondial, Drepturile omului înțelese fără îndatoriri și influența și presiunea extraordinară de puternică a comunismului. Din mai 1968, odată cu mișcarea studenților și a elevilor stângiști și de către ei, se pun în discuție fundamentele societății: națiunea, statul, familia, școala, armata, Biserica, în ideea că totul trebuie demolat.

Cuprinsul cărții este alcătuit din zece texte: **„Eu și numai eu”, „Plăcere și dependență”, „Atitudinea sexuală”, „Cuplul și copilul-rege”, „Dreptul la (ne) muncă”, „E vina societății”, „Fără acte, eterna problemă”, „Cetățenii lumii”, „Statul nu ține cont de mine” și „Culturile Franței”** -

(continuare în pag. 6)

„Morală, această verigă lipsă” cuprinde concluziile autorului.

Nu este în intenția noastră să prezentăm întregul textelor, ne vom opri atenția doar asupra acelor care redau situații apropiate de ale noastre.

„Eu și numai eu” vorbește despre autoritatea pierdută de familie și școală. Noul chip al familiei are „tați-prieteni” și „mame-prietene” care nu știu să-și educe copiii, știu doar că este interzis să interzici. Copilul-rege, căci el deține autoritatea, crește fără a fi educat, dar caracterul și de aici comportamentul civilizat se formează cu trudă, uneori chiar cu pedepse. Însă profesorii de acum, constată Jean Sevilla, sunt elevii din '68. Începând cu generația lor, s-a renunțat la metodele de educație și de instruire proprii tradiției creștine, care ridicau elevii cât mai sus, potrivit capacității lor maxime. Desigur, elevilor li se cerea un efort pentru depășirea dificultăților și îl făceau știind de atunci că în procesul continuu al autoformării și autodepășirii, efortul îi va însoți întreaga viață. Cum ar putea profesorii de azi să știe ceea ce nu au învățat? De aici, ideea modernă că profesorul nu trebuie să transmită cunoștințe și principiul că elevul trebuie să fie autorul propriilor sale cunoștințe!!! „Noi nu trebuie să ne pregătim pentru a transmite cunoștințe, ci pentru a învăța pe cineva să învețe”, susțin greșit unii profesori. Catedra trebuie să le facă însă pe amândouă.

Rezultatele de la bacalaureat sunt slabe, le dovedesc dificultățile reale de lectură, incultura, incapacitatea de a vorbi și scrie corect a absolvenților. Pentru a convinge cititorii de nivelul tot mai slab al examenului de bacalaureat, Jean Sevilla prezintă rezultatul unui test dat, în 1995, la 6.000 de liceeni: li s-au dat probele de examen din 1920; concluzia: majoritatea elevilor nu ar fi trecut examenul. Și autorul conchide cu amărăciune că trăim: *„o epocă ce supraestimează drepturile individului în detrimentul îndatoririlor sale. Cultul eului distruge principiul fondator al învățământului, potrivit căruia profesorul transmite cunoștințele sale elevului care este acolo ca să învețe”* (Jean Sevilla, „Corectitudinea morală: căutăm cu disperare valori”, Ed. Humanitas, București, 2009, p.26).

Din școli, odată cu dispariția dorinței și plăcerii de a învăța, a dispărut și politețea și acest lucru se resimte și în viața cotidiană, telefonul mobil o confirmă din plin. Dacă părinții lucrează sau sunt despărțiți, calculatorul și televizorul pot educa? Așa se ajunge la pierderea bunului-simț, pierdere evidentă în ținuta relaxată în orice situație, în nepăsarea față de punctualitate, în modul de a saluta și, un pas mai departe, la superficialitate, la nerespectarea unei promisiuni, la înșelătorii etc.

(continuare în pag. 7)

(urmare din pag. 6)

Intoarcerea la autoritatea familiei și a școlii este un imperativ, o spune cu fermitate autorul.

În **„Plăcere și dependență”**, Jean Sevillea privește schimbarea mentalităților dincolo de școală și familie: voluntariatul este tot mai rar și nu mai acționează gratuit, nu se mai bazează pe dăruire, ci pe reprocitate, nu mai este o îndatorire morală, voluntarul așteaptă un câștig, remarcă cu regret scriitorul. Deviza *„eu și numai eu”* a dus la un individualism fără măsură, hedonismul, la tutun, droguri și alcool, iar acestea, la dependență, fenomen foarte timpuriu, la 12-13 ani. Studiul psihologilor asupra dependenței tinerilor conduce la rezultate îngrijorătoare: foarte mulți tineri sunt dependenți de calculator, internet și jocuri video, de telefonul mobil, dependențe care însingurează. În pofida faptului că trăiesc în societate, tinerii de azi, având libertate absolută, sunt tot mai singuri, singuri cu ei înșiși chiar la discotecă, pentru că nu mai este modern nici dansul în cuplu. Toate acestea la un loc creează forme de alienare. Lipsiți de repere morale, de modele umane înalte, de Dumnezeu și Cer, tinerii nu mai știu ce să facă cu viața lor.

„Atitudinea sexuală” este un alt text cu o altă privire asupra lumii noastre, lume, ne spune Jean Sevillea, în care nu mai sunt interdicții și se permite orice, dar într-un astfel de context, ne putem aștepta la orice,

continuă dezamăgit autorul. Presa, radio-ul, televiziunea, cinematografia susțin sexualitatea liberă: *„Corpul tău îți aparține și poți să-ți dorești să ai o relație cu cine vrei tu”*. Este un îndemn zilnic și nimeni nu se mai indignează; viața sexuală începe în jurul vârstei de 13-14 ani! Cu excepția copiilor din familiile unde preceptele religioase sunt respectate.

Revoluția sexuală dorește să despartă trupul de suflet, ceea ce este imposibil, căci *„a angaja simțurile înseamnă a angaja sufletul”*.

Problema sexualității este complexă, include și homosexualitatea, Sida etc. Jean Sevillea ne amintește și de data aceasta că *„fără de interdicții, nu există umanitate”* și suntem obligați să ne întoarcem la ele, să le redescoperim. Desigur, e nevoie de timp, dar autorul știe că salvarea va veni și mai știe că va veni prin femeie, pentru că aceasta întotdeauna va dori să fie mama și sufletul unei mame poate schimba lumea.

„Cuplul și copilul-rege” tratează problema familiei sau a familiilor?! Jean Sevillea surprinde în discursurile politice de la cel mai înalt nivel expresia *„familiile în diversitatea lor”*!!! Dacă până prin 1960, în Franța se întemeia familia prin căsătorie oficială, *„de la catolici la comuniști”*, majoritatea făcând acest act și la Biserică, după 1970, odată cu pierderea credinței și schimbarea

(continuare în pag. 8)

mentalităților, modelul acestei familii, cu copii născuți în sânul ei, s-a destrămat. Concepția despre familie s-a schimbat, se preferă concubinajul, aparențele nu au nici o valoare; în cazul căsătoriilor, se trece ușor la separare și divorț. Ca urmare, apar, în adevăr, o diversitate de familii, familii recompuse cu copii proveniți din legăturile anterioare. Din nou, femeia este speranța revenirii la normalitate, ea poate să dea viață legăturilor calde de iubire prin regăsirea credinței și a valorilor pierdute, alături de soț, care, fiind tată, trebuie să-și redescopere autoritatea. În ceea ce privește valorile morale și alte valori umane dispărute, Jean Sevillea ne face atenți: suntem obligați să regăsim „răspântia unde ne-am înșelat în alegerea noastră”, pentru că astăzi și întotdeauna persoana și societatea au nevoie de morala înaintașilor noștri. Semnele întoarcerii spre valorile verificate de secole încep să apară: într-unul dintre ultimile sondaje de opinie din Franța, nouă persoane din zece se pronunță în favoarea familiei stabile.

Delincvența minorilor, fenomen larg răspândit, este prezentat de autor în „**E vina societății**”. Se poate vorbi de o explozie a insecurității; cunoscutele furturi sunt depășite, „*oricine poate fi atacat fără motiv, doar pentru că din întâmplare s-a întâlnit pe stradă cu cineva căruia trebuie să-i spunem pe nume: un sălbatic [...]* O violență

gratuită: pentru o privire care a dispăcut, pentru un cuvânt în plus, pentru o țigară refuzată, poți fi lovit sau chiar ucis” (Op.cit. p.106). Și delincvența începe de la 12-13 ani. Violența, stăpâna vieții de azi, începe din școala primară, unde cinci-șase copii se aruncă asupra unuia și îl bat. Violența a trecut deja dincolo de porțile școlilor: jaf, furt, vandalism, înfruntări între bande, expediții punitive în timpul orelor, profesori jigniți și agresați - pentru toate acestea nu sunt pedepse. Școlile profesionale duc recordul.

În Franța „supradelincvența” se manifestă cu precădere în suburbii, la tineri proveniți din imigranți, aici, bandele fac ravagii. Cauzele sunt multe: destrămarea familiei, șomajul, absenteismul școlar, sărăcia, lipsa de responsabilitate pentru actul săvârșit etc.

Subiectul este reluat și dezvoltat în „**Fără acte, eterna problemă**”, unde cauza este văzută a fi de natură culturală: „*Nu de economie, trebuie să vorbim în acest caz*”, susține Chantal Delsol (n.1947), filozof și istoric, profesoară de filozofie la Universitatea din Paris. Prăpastia din jurul suburbiilor este în primul rând una culturală. Există o foarte numeroasă imigrație incapabilă să se integreze, nu este însă o problemă etnică. Străinii veniți în Franța sunt mai ales negri și arabi, cu o cultură diferită de cea a societății care îi primește, cu o religie

(continuare în pag. 9)

diferită, majoritatea fiind musulmani - incompatibilitățile sunt firești. Se ridică problema integrării imigranților, dar Franța înțelege să facă acest lucru doar cu oameni care o iubesc și o cunosc. În ultimii treizeci de ani s-au făcut greșeli grave, încât azi „*ar trebui refrancizați francezii*”, ne spune Jean Seville. Sub presiunea relativismului și a comunismului, s-a înlăturat din școli istoria completă a țării, credința, patriotismul, ajungându-se la o desprindere de o cultură bimilenară a cărei sevă se trăgea din gândirea greco-romană, din creștinism și din 1.500 de ani de civilizație europeană. Tot ce nu se încadra în gândirea modernă era catalogat drept fascism, cuvânt căruia i s-a dat nebănuite conotații. Pentru a modela un tip de om indiferent față de valorile franceze, presa și televiziunea au lucrat din plin. S-a ajuns astfel la o pierdere a identității observată la majoritatea tinerilor până la 30 de ani.

„*În țara sfântului Vincent de Paul, a preotului d'Ars și a sfintei Therese de Lisieux, creștinismul dispăre, iar oamenii trăiesc, potrivit formulei lui Ioan Paul al II-lea, ca și cum Dumnezeu n-ar exista. Pe lungă durată este o schimbare radicală*” (Op. cit.p.184).

Totuși, în această întunecată indiferență religioasă, sunt foarte mulți tineri care regăsesc credința pierdută de părinți lor, se convertesc, trăiesc credința și gândesc ca bunicii:

este o renaștere a catolicismului, e adevărat, „*într-un peisaj în care Biserica a devenit minoritară*”. Să fi ajuns tinerii să recunoască adevărul afirmat de Papa Benedict al XVI-lea despre lumea relativismului? Într-o astfel de lume, spune Papa, „... *nimic nu este sacru, totul are aceeași valoare. Or, o lume total profană, fiind goală de sens, lipsește societatea de o dimensiune indispensabilă omului, transformându-l într-o pradă ușoară pentru divinitatea epocii: banul*”. Sunt cuvintele care încheie textul „**Culturile Franței**”.

„**Morala, această verigă lipsă**”, ultimile pagini ale cărții, ne împărtășește concluziile autorului: în absența moralei „*degradarea modului nostru de a fi în lume*” ne aruncă în barbarie. Salvarea? A face cale înapoi „*pentru a regăsi răspântia unde ne-am înșelat în alegerea noastră*”. Această întoarcere va duce la „*redescoperirea autorității în școli. Refacerea familiei stabile. Redescoperirea moralei pe măsură. Retrezirea disponibilității de a face eforturi. Restabilirea sensului responsabilității. Redefinirea a ceea ce suntem. Reinventarea unor coduri care fac posibilă conviețuirea*” (Op. cit.p.192). Și nu e greu de a ajunge aici, trebuie doar să ne întoarcem la „*buna și străvechea morală a părinților noștri*”.

Otilia BĂLAȘ

PAGES BILINGUES

Association des Amis de l'Église Gréco-Catholique de Roumanie, Blaj

“C’est ce que derange qui fait vivre”

Cardinal Alexandru Todea

Chers amis,

Il y a déjà quelques temps vous m'écriviez: *„Vous avez rencontre l'Europe chretienne avec son tresor: les vrai homes. Je vous demande votre itineraire et quelques impression pour ecrire un article de vos personnes et votre voyage a pied. Je vous prie...”*

Je vais essayer de repondre a votre attente, mais les temps me manqué et les souvenirs se bousculent. Cependant pour vous montrer ma bonne volonte je vous livre aujourd'hui seulement mon itineraire le long duquel j'aurais pu vous conter encore beaucoup d'aventures ou d'observations...

Je suis donc arrive aux Sables d'Olanne en Vendee le vendredi, 18 Juillet. Le vendredi suivant dans les textes de la liturgie catholique qui m'ont accompagne tout le long du chemin, nous lisions ces passages de la seconde epître de Paul aux Corinthiens (4,7-15): *„On voit bien que la puissance extraordinaire que nous avons ne vient pas nous mais de Dieu... Nous, les apotres (les envoys), animes de cette meme foi, nous croyons, nous aussi, et c'est pourquoi nous parlons. Que la grace en vous rendant plus nombreux, fasse monter une immense action de grace pour la gloire de Dieu”*.

Toute proportion gardee, c'est bien de cela qu'il s'agit, je veux porter temoignage que la confiance en Dieu et le desir de suivre sa volonte peut nous conduire tres loin par des chemines insoupconnues. Une de mes nieces qui ne va plus al'eglise depuis longtemps, m'ecrit: *„Je pense que nous pouvons remercier Dieu de t'avoir donne la force de le faire et de t'avoir protégé pendant tout ton trajet”*. Seulement pour cette phrase, je ne regretted pas d'avoir parcouru plus 3.300 km et traverse 5 pays pendant 4 mois. (a suivre)

Andre Allain

„Ceea ce ne deranjează ne face să trăim”

Cardinal Alexandru Todea

Dragi prieteni,

A trecut ceva timp de când mi-ați scris: *„Ați întâlnit Europa creștină cu comorile sale: adevărații oameni. Vă cer itinerarul d-voastră și câteva impresii pentru a scrie un articol despre d-voastră și călătoria făcută pe jos...”*

Voi încerca să răspund așteptărilor d-voastră, dar îmi lipsește timpul și mă copleșesc amintirile. Totuși, pentru a vă arăta bunăvoința mea, vă dau azi numai itinerarul meu de-a lungul căruia aș fi putut să vă povestesc multe aventuri și observații. Dar sunt obligat să mă abțin. Cu altă ocazie voi reveni pentru a vă destăinui motivațiile mele și câteva reflecții.

Am sosit deci la Nisipurile din d'Olanne, în Vendee, vineri, 18 iulie. Vinerea următoare, în textele Liturghiei catolice care m-au însoțit tot drumul, noi am citit aceste pasaje din a doua Epistolă a Sfântului Paul către Corinteni (4,7-15): *„Se vede că puterea extraordinară pe care o avem nu vine de la noi, ci de la Dumnezeu. Noi, apostolii (trimișii), animați de această credință credem și noi aceasta și de aceea vorbim...”*

Păstrând proporțiile, tocmai despre aceasta este vorba. Eu vreau să aduc mărturie că încrederea în Dumnezeu și dorința de a urma voința sa poate să ne conducă pe drumuri nebănuite. Una din nepoatele mele care nu mai merge la biserică de mult, îmi scrie: *„Eu cred că putem mulțumi Domnului că ți-a dat puterea de a face acest drum și de a te fi protejat în tot acest timp. Doar această frază mă face să nu regret că am parcurs mai mult de 3.300 km și că am traversat 5 țări în 4 luni. (va urma)*

Andre Allain

Luna iunie, luna Preasfintei Inimi a lui Isus

(urmare din numărul trecut)

De această putere a iubirii, are nevoie acum omenirea slabă în credință, deznădăjduită și bolnavă. Numai aceasta îi poate vindeca toate rănilile, o poate ridica la demnitatea și vrednicia pentru care a fost create.

Sfânta Margareta Maria Alacoque a lăsat scrise cele 13 promisiuni ale Inimii lui Isus, făgăduite omenirii, celor ce îi vor venera Inima. În cea din urmă făgăduință Isus promite „mângâierea, binecuvântarea, darul statorniciei în bine tuturor acelor care se vor spovedi și cumineca în nouă luni, una după alta, în fiecare primă vinere din lună. Făgăduiește că aceștia nu vor muri în starea păcatului, nu vor muri fără împărtășirea cu Sfintele Taine. Inima lui Isus le va fi adăpost sigur în fața morții”.

Avem datoria sfântă de a iubi și a cinsti Inima Preasfântă a lui Isus, începând cu modestul lucru de a avea Icoana Inimii lui Isus în casele noastre, în locul cel mai de frunte al camerei. Isus ne-a făgăduit că acolo „unde va fi cinstită icoana Inimii Sale, va răspândi haruri și binecuvântări”. Să cinstim Inima lui Isus prin rugăciune, de la rugăciunea de dimineață și pe parcursul întregii zile să ne amintim și să rostim scurta rugăciune: „Dumnezeiască Inimă a lui Isus, mă ofer, mă dau Tie cu totul prin Inima

Neprihănită a Mariei, oferindu-ți toate rugăciunile, gândurile, muncile și suferințele zilei de azi. Le unesc cu toate acele intenții cu care Tu Te jertfești pentru noi pe altarele din lumea întreagă, mai ales pentru Sfânta noastră Biserică Catolică și Sfântul Părinte Papa...” Alte rugăciuni foarte scurte în cinstea Inimii Preasfinte: „Inimă dulce a lui Isus, fă să Te iubesc tot mai mult!”; „Inimă a lui Isus, mă încred în Tine și Te iubesc!”; „Inimă a lui Isus, izvorul a tot binele, te ador și-mi pare rău de toate păcatele mele.

(continuare în pag. 13)

(urmare din pag. 12)

Te rog, Doamne, iartă-mă și mă mântuiește!”; „Isuse blând și smerit cu Inima, fă inima mea asemenea cu Inima Ta!”

În rugăciunea de seară să oferim Tatălui Ceresc meritele Inimii lui Isus, cerându-ne iertare pentru greșelile și păcatele noastre.

Săptămânal, joia, să ne amintim de Inima lui Isus din Sfânta Cuminecătură, oferind o oră de rugăciune în fața Sfântului Sacrament expus pe altarul bisericii. Dacă nu putem face ora de adorație în biserică, să o facem acasă. Să ne cuminecăm în fiecare primă vineri din lună.

Trebuie să fim convinși că nu putem face un lucru mai plăcut lui Dumnezeu Tatăl și Fiului Său, și mai folositor pentru sufletul nostru decât atunci când ne cuminecăm, pentru că îl primim pe Isus în sufletul nostru. Atunci Inima lui Isus bate în Inima noastră și Sângele lui Cristos curge în venele noastre. Atunci avem Raiul în inima noastră.

Și pentru că Sfânta Margareta Maria Alacoque a primit cele mai mari descoperiri în luna iunie, de aceea luna aceasta este închinată de Sfânta noastră Biserică, în mod deosebit, Inimii Preasfinte a lui Isus.

Maria HETCO

Înțelepciune veșnică

Înțelepciune veșnică, Înălțime inaccesibilă,

Domn al sufletului meu,

Nu te supăra dacă inima mea, care-și uită nimicnicia ei,

Astăzi ar dori să-ți înalțe un dulce imn de iubire:

Spune-mi ce vrei de la mine, spune-mi, Doamne!

M-am născut pentru Tine,

Pentru Tine e inima mea,

Spune-mi ce vrei de la mine, spune-mi, Doamne!

Ce dorești, o, Domnul meu, să facă

Pentru Tine acest suflet al meu,

Atât de incapabil să opereze, atât de mizerabil, păcătos și rău?

Iată-mă aici, la picioarele Tale,

Singura mea dragoste:

Spune-mi ce vrei de la mine, spune, Doamne!

Viața mea, inima mea, și corpul, și sufletul,

Tot ce sunt, Doamne,

Totul, la picioarele Tale, dulcele meu Mire,

Totul depun și dăruiesc,

Ca jertfă de iubire mă consacru Tie.

Spune-mi ce vrei de la mine, spune, Doamne!

ANIVERSARE WILLIAM SHAKESPEARE

Motto: „Când dragostea vorbește,
vocile tuturor zeilor par a fi adormite în armonia raiului.” (W. Shakespeare)

Vorbind despre marele Will,
vorbit cu adevărat despre dragoste.

Anul acesta, la 23 aprilie s-au
împlinit 450 de ani de la nașterea
marelui dramaturg și poet englez care,
prin darul geniului, aparține întregii
umanității.

Opera sa, alcătuită din 38 de
piese de teatru, 154 sonete, 2 lungi
poeme narative și multe alte poezii,
prin succesul de care se bucură în
întreaga lume și în zilele noastre,
poate fi considerată o comoară de
spiritualitate universală.

Cel care declama, prin vocea
unui personaj: „*Lumea întreagă este
o scenă, și toți bărbații și femeile doar
actori care intră și ies din ea*”, a fost și
rămâne, pentru cei care au dorința de
a-i pătrunde taina, citindu-i opera, un
om ales de Dumnezeu pentru a ne ajuta
să-I pătrundem mai bine taina Creației.

Bogăția uimitoare a cuvântului
dăruit cu sens, pe care o întâlnim atât
în opera sa dramatică, cât și în cea
poetică, ne îmbie la meditații profunde.
Shakespeare ne propune să gândim, sau
să regândim aspectele intime, profunde
ale naturii noastre umane.

„Și scapă-mă, iubite, de dulcea-
ți ură grea.

*Ai milă și-ndurare, păcatul meu
se știe:*

*Iubirea, prin iertare, rodește și-n
pustie. (Sonetul 117)*

Greșeli, el găsește iscusită
îndreptare: „*E un blestem când lauda
îți place,*

*Primești puțin, și-n vorbe mici,
sărace*”. (Sonetul 84)

Teme precum IUBIREA,
FRUMUSEȚEA, EFEMERUL
EXISTENȚEI - TRECEREA
TIMPULUI, SCOPUL VIEȚII sunt
comune marilor creatori. Eminescu al
nostru, pe drept cuvânt, îl numea pe
Shakespeare „*prieten drag al sufletului
meu*”. Citând din renumitele **Sonete**, ne
bucurăm împreună de tainicul mesaj al
poetului de geniu care atinge lumea
noastră, firesc.

„*Să fii ce ești*

Cu fruntea sus să vezi

Doar ce-i frumos și bun !

Să fii din piatră, din granit

Când cei din jur te-or fi jignit

Nu-ți pese de țărșul lor

Ei sunt moșnegi

Tu ești voinic!

Să fii în suflet un erou

Să știi să dai

Dar să și iei la rândul tău.”

Citindu-i opera, mai mult decât
vizionând varii montări ale pieselor
sale ori recitări ale versurilor, ai timp

(continuare în pag. 16)

(urmare din pag. 15)

și capacitatea de a te bucura de bogăția și frumusețea ce o cuprinde, cât și de înțelepciunea soluțiilor propuse în situațiile cele mai dificile. NATURA, IUBIREA, ARTA, GLUMA plină de spirit devin căi de salvare de atacul răului, urâtului ,a trecerii nemiloase a timpului. Elogiul vieții trăite în iubire pură, statornică, în adevăr, în dăruire, face ca poetul să-și motiveze existența prin harul primit.

„Făpturile alese le vrem a dăinuire

Iar sfânta frumusețe a înflori în plus;

În acest fel, fragilul urmaș devine mire

Și, veștejindu-și umbra, rămâne-al ei supus.

Chiar tu ce în privire porți viețuirii rugul,

Hrănind cu-ndemânare pe Cel ce te pătrunde,

Cu foamea-ți nebunească epuizezi belșugul,

Vrăjmaș fără de sațiu al firii tale blânde.

Podoabă ești a firii și primăverii crainic

Reîngropând în muguri minunile de dor

Ce copleșesc pe cale tot ce ne pare trairic:

Da, ești precum calicii, nevrând, risipitor.

Ai grijă de al lumii tezaur, nu-l prăda

Și nu-l lăsa pieirii, pierind prin gura ta. (Sonetul 1)

Prof. Maria-Mirela FILIMON

Fecioara Maria mijlocitoarea și ajutorul nostru

Măicuța Sfântă este pentru noi model de rugăciune și muncă. Este exemplu de credință și de comuniune cu Dumnezeu, model de iubire sfântă ce o emană ființa Ei curată. Este exemplu de tăcere sau de spontaneitate a unui “fiat”. Este exemplu de viață umilă și retrasă, model de acceptare a unei suferințe sfășietoare.

În timp ce sfinții s-au remarcat prin câteva virtuți, la Fecioara Maria, Sfânta sfinților, au strălucit toate virtuțile. În plus, e unică prin faptul că e Născătoarea Dumnezeului nostru, că e Corăscumpărătoare la opera de mântuire a omenirii. Regina cerului și a pământului, e Mama noastră a tuturor. Ea nu poate fi imitată.

Reuniunea Mariană își propune să o urmeze și să înțească rugăciunile de preamărire, de cerere și mulțumire. Fiind cea mai aproape de Isus, nădăjduim ca intervențiile Ei să-i fie cel mai bine ascultate de Dumnezeu.

Chiar dacă s-a înălțat la Cer, continuă să ne impresioneze și să ne ajute prin aparițiile Ei în diferitele colțuri ale lumii, prin mesajele urgente de salvare a omenirii (ex. Lourdes, Fatima, Medjugorje). Statui

(continuare în pag. 17)

Papa Ioan Paul al II-lea (X)

În dimineața următoare Papa a vizitat „Facultatea Pontificală de Teologie” și s-a întâlnit cu profesorii și studenții. De acolo, cu elicopterul a plecat spre Abația cisterciană din Mogila, în apropiere de Nowa Huta. Nu avea voie să viziteze biserica „Arca” din localitate, dar, din elicopter a aruncat un buchet de flori deasupra bisericii. Cu credincioșii acestei Parohii s-a întâlnit la Mogila. Când era clar că Papei nu i se permitea vizitarea localității lor, aceștia au adus cu ei statuia „Fecioarei Maria, Regina Poloniei” ca să fie sfințită de Sfântul Părinte.

În predica sa, Papa a spus muncitorilor metalurgiști și mulțimii: *„Cristos nu ar fi aprobat niciodată ca omul să fie considerat un mijloc de producție sau chiar ca omul însuși să se considere astfel... și să fie apreciat, stimat și evaluat din acest punct de vedere. Cristos niciodată nu va accepta aceasta”*. În continuare, vorbind despre efortul pentru ridicarea bisericii „Arca”, efort care pe parohul bisericii l-a costat viața, a cerut tuturor să se întărească în credință: *„Ați zidit biserica. Acum zidiți-vă viețile prin Evanghelie”*. Atunci, din mulțime s-a auzit o voce: *„Trăiască Papa care știe ce este de făcut!”*

Oricât de încărcat a fost

programul Papei, a fost timp să se roage și la mormintele părinților și al fratelui său. Retrăirea durerii, dorul, emoțiile erau copleșitoare.

În ultima zi a pelerinajului, la 10 iunie, Papa a celebrat Sfânta Liturghie în fața Primăriei din Cracovia - erau prezenți 2-3 milioane de credincioși. Era și încheierea Jubileului Stanislaw. Cuvintele Evangheliei cuprindeau, cum a mărturisit Papa Ioan Paul al II-lea, *„cel mai mare mister din istoria omenirii și din istoria oricărei personae ca individ”*. Iată cuvintele: *„Datu-Mi-s-a toată puterea, în Cer și pe pământ. Drept aceea, mergând, învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Spirit, învățându-le să păzească toate câte v-am poruncit vouă, și iată Eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârșitul veacului - Mt.*

(continuare în pag. 17)

(urmare din pag. 16)

28.18-20 - (George Weigel, „Martor al speranței - Biografia Papei Ioan Paul al II-lea - 1920-2005 - , Galaxia Gutenberg, 2007, p.375). Și Papa a accentuat: „*Scopul vieții umane este să fii în lumea lui Dumnezeu. Astfel oamenii descoperă împlinirea vieții și vocației umane*”. Continuând Papa a vorbit despre libertate, despre neputința de a trăi într-o țară „*străină a libertății*”. Urma înapoierea la Roma, pelerinajul Papei în Polonia se încheia. Ultimile cuvinte ale lui Ioan Paul al II-lea aveau să prindă viață și să deschidă polonezilor toate ferestrele spre credință, de unde avea să le vină speranța, forța, încrederea și biruința.

La despărțire Papa i-a încurajat pe polonezi, a încurajat Polonia: „*Trebuie să fiți puternici prin credință. Astăzi mai mult ca oricând aveți nevoie de această putere [...] Trebuie să fiți puternici prin puterea iubirii care ne ajută să realizăm dialogul cu omul și cu lumea. Astfel că vă implor să nu vă pierdeți niciodată încrederea, să nu vă lăsați învinși, să nu fiți descurajați. Pentru toate acestea, vă rog aduceți-vă aminte de puterea intervenției Mamei lui Dumnezeu, la Jasna Gora...*” (Op. cit., p.376).

Chiar înaintea plecării, Papa s-a întâlnit cu ziariști și, cu greu și-a găsit cuvintele și cu vocea tremurând a spus: „*Sper, sper să vă revăd în această țară. Sper*”.

(urmare din pag. 15)

sau icoane înfățișând-o pe Maica Domnului de la Lourdes se află în foarte multe biserici. O frumoasă copie după statuia de la Fatima în care nu e *nici veselă, nici tristă*”, așa după cum a apărut celor trei ciobănei, se află în Mănăstirea franciscană „Adormirea Maicii Domnului” din Oradea și ne așteaptă pe fiecare să o venerăm. Vom ști să intrăm în comuniune cu Ea, o vom înveseli?

Fecioare Maria ne vorbește uneori tăcut, prin lacrimile ei. E cazul multor icoane și statui care au lăcrimat. În prezent sunt peste 60 de locuri în lume unde s-au produs astfel de miracole.

La noi în țară, a lăcrimat la Blaj o icoană a Maicii Domnului cu Pruncul, pentru prima dată în 18 martie 1764, în capela din curtea episcopală, când trupul neînsuflețit a Episcopului Petru Pavel Aaron era expus în catafalc. Icoana a fost dusă la Viena, în prezent nu se mai știe nimic de ea.

Icoana Maicii Domnului de la Scăiuș este menționată de Episcopul Ioan Ploscaru, alături de declarațiile martorilor oculari, în ce privește lăcrimarea ei de câteva ori în anul 1934, precum și ajutorul și vindecările miraculoase ale Fecioarei Maria.

Fii binecuvântată și preamărită, Mamă cerească, mijlocitoarea și ajutorul nostru, de toată făptura!

Silvia PANTIȘ

„Când tăcerile se cer rostite”

Cuvântul lui Isus, împreună cu cel al Fericitului Vladimir Ghika, mi-au amintit de o întâlnire cu un model de viață profund creștină, de care am avut parte recent, citind volumul-document *Trecând pragul tăcerii*, scris de Pr. Prof. Tertulian Langa și apărut în anul 2009 la Editura Muzeului Național al Literaturii române din București.

La vârsta de 24 de ani, cu o formație serios clădită în aulele facultăților bucureștene de Drept, Filosofie și Litere, Tertulian Langa este arestat la trei luni după căsătorie, rămânând timp de 16 ani departe de casă și de soție, însărcinată la data arestării sale. Creștin greco-catolic, cu o iubire pentru Biserica lui Cristos cum rar îți e dat să întâlnești, Tertulian Langa este închis în 1948 fără a avea vreo vină. În cei 16 ani de închisoare, anchetatorii vor încerca în repetate rânduri să-l transforme într-un acuzator al capilor Bisericii Unite, niciodată însă cu rezultat. Arestarea episcopilor greco-catolici era impusă de dictatura comunistă. În căderea ei, Cortina de fier trebuia să strivească și legătura cu papalitatea. Astfel, Biserica Greco-Catolică, dimpreună cu episcopii ei, a cunoscut prigoana și martiriul.

S-a vorbit și se vorbește mult despre ororile pe care regimul comunist le-a produs. Cu toate acestea, tabloul datelor furnizate de către istorie nu va

fi niciodată complet fără perspectiva istoriei vii, trăite și rostite de către cei care au experimentat celulele și torturile comuniste.

Trecând pragul tăcerii este un astfel de memorial, în care Părintele Tertulian Langa descrie perioada trăită în închisorile Malmaison, Pitești, Văcărești, Jilava, Gherla, Aiud, Lugoj, Galați și Insula Mare a Brăilei. Dincolo episoadele narate, anevoie de închipuit pentru o minte sosită în lume după '90, ceea ce surprinde în această carte e o puternică trăire autentică. De altfel, însuși autorul precizează simțirea din care izvorăsc cele scrise: „trăirile din închisoare mi-au fost și îmi rămân prilej de introspecție, de pură veridicitate. **Nu scriu de parcă mi-aș aminti, ci scriu de parcă aș trăi acum, ca și atunci** (*s.m.*)” (1).

Unul dintre criticii literari remarcabili ai contemporaneității, Jean Starobinski, afirmă într-una din cărțile sale faptul că „nu există motiv suficient pentru a scrie o autobiografie dacă n-a intervenit în existența de până atunci a autorului o modificare, o transformare radicală: conversiune/convertire, intrare într-o nouă viață, invazia harului” (2). Dintre motivele enumerate de Starobinski, ultimul îmi pare a governa de la un capăt la celălalt experiența trăită de Tertulian Langa în închisorile comuniste: invazia harului.

(continuare în pag. 19)

Ar fi de remarcat aici faptul că această invazie a harului, de care va avea parte în închisoare, îi este prevestită de episcopul Ioan Suci. Simțindu-se încolțit de opresori, Tertulian Langa, împreună cu soția sa, merge la Blaj pentru a-i cere sfatul Preasfințitului Suci. În timpul prânzului, securiștii dau buzna în sala de prânz și îl arestează. Înainte de plecare, Preasfințitul Suci îi dă o binecuvântare, dăruindu-i totodată următoarele cuvinte, care îi vor străjui neconținut memoria:

„Te vei sfinți prin suferință. Este un mare har asupra ta. Să nu uiți niciodată!” (3)

Prin episoadele narate, Tertulian Langa deconspiră lucrarea unuia dintre cele mai distrugătoare sentimente ale ființei umane – **ura**. Ca să supraviețuiești 16 ani în prezența urii îndreptate spre ființa umană, nu poți s-o faci decât într-un singur fel: iubind. Iată modalitatea profund creștină prin care părintele Langa înțelege să biruie cei 16 ani de închisoare. Cât despre torturile în sine, Tertulian Langa afirmă: „chiar mie însumi mi se par acum demențiale sau fantasmagorice descrierile decupate cu scalpелul dintr-o memorie însângeraată încă”. Cu toate acestea, harul de care aminteam e motivul care îl determină să scrie: „nu suferința mea, atâta câtă a fost, justifică acest mănunchi de pagini, ci mărturia

pe care o cuprind referitor la harul lucrător în închisori, har care a sfințit atâtea ispășiri și a turnat lumină în noaptea atâtor patimi” (4).

Primul nivel al manifestării urii la care Tertulian Langa este supus e înfometarea. Șase zile nu primește nici mâncare, nici apă. A doua treaptă e înfricoșarea: este dus într-o cămară în care atârnavu prinși în cârlige miei însângerați. Pentru că nu acceptă în niciun chip să devină instrument al urii, precum l-ar fi vrut tortionarii săi, urmează o serie de bătăi crunte: la fese, la tălpi; cu răngi, ciomege, cauciuc sârmă, cnuturi; într-o fază succesivă este spânzurat de brațe, așa încât aparatul respirator nu mai poate primi oxigen și leșină. Până să leșine însă, este bătut cu lanțuri.

Din planul fizic, torturile migrează în cel psihic. Într-unul dintre episoadele narate, Tertulian Langa este lovit în cap sistematic cu un săculeț de nisip. La fiecare lovitură i se ordonă „spune!”, în încercarea - nereușită - de a i se inculca faptul că trebuie să spună (ceea ce vrea ancheta). Loviturile merg până în punctul în care cămașa pătată de sânge indică vase fisurate și scurse prin nări, în loviturile provocate de ura atee.

În acest proces de dărâmare a identității și a convingerilor personale, neizbutit, căci „omul ce luptă cu credință e nebiruit” (Iuliu Hossu) - conducerea comunistă nu pare să ducă

(continuare în pag. 20)

lipsă de idei de tortură. Poate că una dintre cele mai cutremurătoare scene este cea a „maratonului”. Tertulian Langa este închis într-o încăpere de 2x3 m împreună cu o lupoaică dresată să muște în momentul în care persoana din celulă încetează să mai alerge sau să pășească. Astfel, aleargă până la epuizare; aleargă 39 de ore în continuu.

Privarea de somn, de hrană, de oxigen, de minima demnitate umană, sunt toate menite să extermini adevărul sădit în ființa umană, să-l corupă, să-l transforme în minciună. Credința de nezdruncinat pe care Tertulian Langa și-o pune în planul de desăvârșire al lui Dumnezeu îl întărește să rămână cu fermitate în adevăr. O rezistență prin credință, o rezistență prin iubire și din iubire pentru Dumnezeu și pentru familia rămasă acasă.

Că dintr-atâția m-ai ales
Să-ți fiu părtaș nemărginirii,
nemărginirea Răstignirii
mi-a deslușit și-am înțeles
că dintre atâția m-ai ales (5)

Pentru că *tăcerile se cer mereu rostite*, Tertulian Langa trece pragul lor, al tăcerilor, îndemnat și de Sfântul Ioan Paul al II-lea, care, primindu-l într-o audiență privată, îi cere să scrie, să restituie adevărul în toată forța și realitatea lui, căci ceea ce a trăit în închisoare, afirma suveranul pontif - astăzi sfânt -, „este viață, e viață trăită în Cristos, viață din istoria Bisericii”.

Zilele acestea se împlinesc un an de la plecarea Părintelui Prof. Tertulian Langa la Cer, spre întâlnirea cu Adevărul veșnic, pe care atât de mult l-a iubit, apărât și căutat. De aceea, rândurile acestea sunt astăzi și un mic omagiu în amintirea celui care ne-a oferit un model de înțelegere și trăire a credinței în toată plinătatea ei.

Monica OMILESCU

(1) Tertulian Langa, *Trecând pragul tăcerii*, Galaxia Gutenberg, Târgu-Lăpuș, 2011, p. 93; (2) Jean Starobinski, *Relația critică*, Editura Univers, București, 1974, p. 92; (3) Tertulian Langa, *op. cit.*, p. 29; (4) *Ibidem*, p. 135; (5) *Ibidem*, p. 484.

Colectivul redacțional

Director: prof. Otilia BĂLAȘ

Secretar de redacție: Pr. Olimpiu TODOREAN

Tehnoredactare computerizată: Pr. Olimpiu Todorean

Adresa: Redacția CALEA DESĂVÂRȘIRII
Str. Gen. Magheru, 3/5 - ORADEA -3700 (BH)